

**Socialtjänstens stöd till anhöriga till
personer med koppling till VBE, anhöriga
till personer med kriminell livsstil och
anhöriga till personer som drabbats av
skjutningar och dödligt våld**

December 2021

Innehåll

Inledning	4
Ingången till socialtjänsten	6
Stöd till anhöriga.....	6
Socialtjänstens stöd till anhöriga	7
Externt stöd till anhöriga	8
Att tänka på	8
Barn som anhöriga i denna kontext	9
Goda exempel på stöd till anhöriga	9
Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning	9
Skärholmens stadsdelsförvaltning	10
Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning	11
Rinkeby- Kista stadsdelsförvaltning	12
Mammakraft i Malmö stad	13
Trygga Föräldrar i Örebro kommun.....	13
Polisens anhörigstöd	14
Rädda barnens orostelefon om radikaliserings	14
Kontaktuppgifter till externt anhörigstöd	15
Referenser.....	17

Inledning

De senaste årens utveckling kring våldsbejakande extremism (VBE), ökad kriminalitet och dödligt våld innebär att också stödet till anhöriga i dessa miljöer behöver utvecklas. Syftet med stödmaterialet är att definiera och ge exempel på hur stödet kan se ut för målgrupperna anhöriga till personer med koppling till VBE, anhöriga till personer med en kriminell livsstil och anhöriga till personer som drabbats av skjutningar och dödligt våld. Med anhöriga avses i detta stödmaterial personer inom familjen eller de närmaste släktingarna och närstående som personen anser sig ha en nära relation till. När det handlar om anhöriga som är föräldrar till minderåriga barn, finns rättsligt stöd för olika insatser för att stötta familjens situation, vilket inte behandlas närmare i detta material. För individer som är på väg att lämna våldsbejakande miljöer och/eller kriminalitet är familj och anhöriga ofta en motiverande faktor. Anhöriga som inte vet hur de ska bemöta personer som börjat uttrycka extrema och hatiska åsikter eller kommentarer och/eller involverats i kriminella miljöer kan behöva stöd på olika sätt. Eftersom anhöriga har stor betydelse för framgång i resultatet av de insatser och interventioner som erbjuds till dessa personer bör även anhörigkretsen erbjudas stöd.

I Stockholms stads program för stöd till anhöriga 2021-2024 omfattas även stöd till anhöriga till personer med koppling till våldsbejakande extremism (VBE), anhöriga till personer med en kriminell livsstil och anhöriga till personer som drabbats av skjutningar och dödligt våld. I samband med framtagandet av programmet gavs socialförvaltningen i uppdrag att ta fram ett stödmaterial gällande dessa grupper.

Målet med Stockholm stads program för stöd till anhöriga 2021-2024 är att staden ska ha ett anhörigperspektiv som genomsyrar alla verksamheter och yrkesgrupper som möter anhöriga. Syftet är att öka kvaliteten i stadens socialtjänst så att anhöriga får ett likvärdigt stöd i att bättre kunna hantera sin livssituation, relationerna i familjen och med andra, föräldraskap, kriser samt annat som kan vara viktigt för den eller de anhöriga. Anhörigstödsprogrammet antogs av kommunfullmäktige i juni 2021. Programmet i sin helhet går att läsa [här](#).

Ansvariga utredare för detta stödmaterial har varit Didara Muradova och Lisa Allinger. Ansvarig enhetschef har varit Katarina Munier. Chefer från stadsdelsförvaltningarnas sociala insatsgrupper och behandlingsenheten vid socialförvaltningen har varit delaktiga i arbetet och lämnat värdefulla synpunkter. Juridiska avdelningen vid stadsledningskontoret har granskat innehållet.

Nedan beskrivs de målgrupper som är aktuella för detta stödmaterial. Socialtjänstens ordinarie verksamheter har ett ansvar för att kunna stödja anhöriga genom att tillhandahålla råd och stöd till samtliga målgrupper. Även socialförvaltningens behandlingsenhet har i uppdrag att vara ett komplement till stadsdelsförvaltningarnas arbete med stöd till anhöriga.

Anhöriga till personer med koppling till VBE

Ett liv kopplat till våldsbejakande extremism sker ofta i en social kontext vilket involverar människor i personens närhet. Anhöriga till personer som är inblandade i våldsbejakande extremism kan behöva stöd för egen del. Hur stödbehovet ser ut kan bero på vilken relation den anhörige har till personen med koppling till VBE. Att det personliga sociala nätverket har uthållighet att kunna ge stöd har visat sig ha en positiv påverkan på människors motivation att söka hjälp att lämna en extremistmiljö. Anhöriga kan även spela en viktig roll för att personer med koppling till våldsbejakande extremism ska behålla sina stöd- och behandlingskontakter.

Anhöriga till personer med en kriminell livsstil

Anhöriga till personer med en kriminell livsstil påverkas ofta direkt eller indirekt av de val och handlingar som den personen gör och de konsekvenser det medför. Att vara nära anhörig till en person som lever i kriminalitet är ofta förknippat med rädsla och skam varför det kan vara svårt att be om stöd och hjälp. Behovet av stöd kan emellertid vara stort och de anhöriga kan behöva hjälp att hitta strategier för att stötta personen på ett bra sätt och samtidigt klara av sin egen vardag.

Anhöriga till personer som drabbats av skjutningar och dödligt våld

Att mista en anhörig genom dödligt våld är en traumatisk upplevelse då det kan behövas stöd och hjälp från samhället via psykiatri, socialtjänsten eller civilsamhällets aktörer. Även barn är idag förövare och offer för det dödliga våldet i kriminella miljöer.

Enligt polisen blir både förövarna och offren allt yngre och flera av de lokala gängen använder unga under 15 år i brottslig verksamhet varför anhöriga dels kan vara föräldrar till minderåriga som är offer för ett allvarligt brott, dels föräldrar till minderåriga barn som är förövare av ett allvarligt brott såsom skjutningar och dödligt våld.

Ingången till socialtjänsten

Den anhörige kan t.ex. komma i kontakt med socialtjänsten antingen genom att hon eller han själv kontaktar socialtjänsten, eller att socialtjänsten uppmärksammat ett behov av stöd i kontakten med en person som är aktuell inom socialtjänsten eller genom att information kommer in på annat sätt. Det kan t.ex. handla om en myndig person som har insats i form av SIG och som berättat om en anhörig som socialtjänsten tror kan vara i behov av stöd. Stödet från stadsdelsförvaltningarna kan exempelvis handla om enskilda samtal eller samtal i grupp. En del av stödet handlar också om att ge praktiskt och informativt stöd, hantera akuta kriser som uppstått samt länka vidare till andra verksamheter och arbeta uppsökande. För att kontakt ska kunna tas med den anhöriga i ett sådant fall måste samtycke inhämtas.

Stadsdelsförvaltningarna är olika organiserade vilket innebär att det kan se olika ut hur och av vilken funktion stödet till anhöriga utförs. Oberoende av organisation ska anhöriga få likvärdiga insatser oavsett var i staden de bor. Stöd till anhöriga kan ges av exempelvis anhörigkonsulenter, öppenvården för vuxna, öppenvården för barn- och unga, lotsar inom SIG och från socialförvaltningens behandlingsenhet. Handläggare inom andra enheter inom socialtjänsten har också en viktig funktion i att upptäcka anhörigas behov av stöd, ha ett anhörigperspektiv i sin handläggning och genom att ge information om det stöd som finns samt att hänvisa vidare till rätt instans. Varje stadsdelsförvaltning behöver därför upprätta lokala rutiner för hur arbetet med råd och stöd till anhöriga ska organiseras.

Stöd till anhöriga

I samtal med den anhörige behöver man utreda vad för typ av stöd som den anhörige har behov av. Det kan exempelvis vara aktuellt med stöd i egen regi från den egna stadsdelsförvaltningen eller från stadens behandlingsenhet. Stödet ges i huvudsak inom ramen för råd och stöd men kan i enskilda fall även beviljas med stöd av 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL. Det är upp till varje stadsdelsförvaltning att bedöma huruvida den enskilde har behov av råd och stöd eller om det behöver vara en biståndsbedömd insats.

Läs mer om detta i kapitel 5 Stöd till anhöriga i Stockholms stads program för anhöriga 2021-2024.

När det gäller stöd till vårdnadshavare med minderåriga barn gäller gängse bestämmelser kring biståndsbedömda insatser som vårdnadshavare kan erbjudas i samband med pågående eller avslutad utredning av ett barns eller en ung persons behov av skydd eller stöd. Det finns även ett uppbyggt anhörigstöd som erbjuds externt, från civilsamhället och från hälso- och sjukvården som kan vara aktuellt i det enskilda fallet och som socialtjänsten kan hänvisa vidare till.

Bestämmelserna om tystnadsplikt och sekretess måste beaktas och uppgifter om en enskild person kan bara föras vidare till en anhörig om en sekretessbrytande grund finns. Ett exempel på detta är om en myndig person, som är aktuell för utredning eller insats inom socialtjänsten, samtycker till att viss information lämnas till den anhörige. Det kan t.ex. vara uppgifter om personens aktualitet och insats.

Socialtjänstens stöd till anhöriga

Krisstöd

En anhörig till en person som drabbats av exempelvis en skjutning eller dödligt våld, kan ha behov av samtalsstöd i den akuta situationen. Samtalen syftar främst till att stödja den anhörige till att sortera och hantera den akuta krisen och eventuellt hänvisa till fortsatt stöd.

Råd och stöd

Samtalsstöd utöver den akuta situationen till anhöriga bör också erbjudas. Stödet kan exempelvis ges av anhörigkonsulenter inom stadsdelsförvaltningen, från familjebehandlare i egen regi, från SIG-lotsar eller från socialförvaltningens behandlingsenhet. Om en person är aktuell inom socialtjänsten bör inte samma handläggare utses för personens anhörige.

I de fall en person skadats allvarligt eller avlidit kan det ibland finnas behov av stöd i form av information exempelvis om hur man tar kontakt med skatteverket, försäkringskassan, försäkringsbolag, begravningsbyrå med mera.

Externt stöd till anhöriga

Från civilsamhället

Frivilligorganisationer och religiösa samfund erbjuder stöd till anhöriga i olika kriser. Det är viktigt att ha kännedom om lokala civilaktörer och kunskap om vilket stöd de erbjuder. I de fall bedömning görs tillsammans med den anhörige att stöd från civilsamhället är mer lämpligt ska den anhörige hänvisas vidare. Se Kontaktuppgifter till externt anhörigstöd.

Från hälso-och sjukvården

Regionen kan i vissa fall erbjuda hjälp och stöd, såsom kurator, psykolog och traumabehandling. I första hand etableras kontakt med vårdcentralen (VC) då samtalsstöd erbjuds inom ramen för första linjens psykiatri. Kontaktuppgifter till andra relevanta verksamheter inom regionen se Kontaktuppgifter till externt anhörigstöd.

Att tänka på

I arbetet med stöd till anhöriga är det viktigt med god kunskap om lokalområdet för att mobilisera möjliga resurser i lokalsamhället, känna till eventuella gängkonflikter och andra omständigheter som kan påverka arbetet.

En viktig komponent i arbetet med stöd till anhöriga är att använda sig av Motiverande samtal (MI) som kan kompletteras med annan kunskap relaterad till det inlärningspsykologiska kunskapsfältet. Kunskaper i lågaffektivt bemötande kan också vara användbart. Kunskap i att leda nätverksmöten är också fördelaktigt.

Grundläggande kunskaper om våldsbejakande extremism är nödvändigt och går att fås genom stadens grundläggande [VBE-utbildning](#).

Grundläggande kunskap i kriminologi kan öka förutsättningarna att uppnå högre effektivitet och precision i arbetet.

I samtalet med anhöriga, liksom i alla samtal inom ramen för socialtjänstens verksamheter, kan det förekomma att anhöriga blir missnöjda med bemötandet, upprörda, inte håller med eller agerar i affekt. Ibland kan dessa handlingar leda till att den anhörige agerar hotfullt eller gör försök att påverka en tjänstepersons yrkesutövning. Därför är det viktigt att den som i sin yrkesroll ger stöd till anhöriga är väl förtrogen med lokala policys och rutiner kring hot och våld

och otillåten påverkan. Läs mer om Stockholms stads arbete för en förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare 2019-2022 [här](#).

Barn som anhöriga i denna kontext

När någon i en familj har kopplingar till VBE, kriminalitet, skjutningar och dödligt våld påverkar det sannolikt eventuella barn som finns i personens närhet. Det är därför viktigt att ha vetskap om huruvida personen har barn, minderåriga syskon eller lever med andra barn i sin närhet. Att leva i närheten av kriminella värderingar och med den oro som en kriminell livsstil kan medföra för närstående kan påverka barnets hälsa och utveckling, både på kort och lång sikt och såväl fysiskt som psykiskt. Barns behov kan i dessa situationer få stå tillbaka för andra familjemedlemmars behov och det kan medföra oro, orimligt ansvarstagande, förändringar i vardagen och svåra upplevelser. Om det framkommer oro för att barnet far illa eller riskerar att fara illa ska en anmälan genast göras enligt 14 kap. 1 § SoL.

Barn som är anhöriga till personer med koppling till VBE, till personer med kriminell livsstil eller till personer som drabbats av skjutningar och dödligt våld behöver uppmärksammas och ges möjlighet till att samtala om sin livssituation och svåra upplevelser. Därför är det viktigt att dessa barn uppmärksammas inom socialtjänstens samtliga verksamhetsområden och får stöd. Det är viktigt att eventuellt stödbehov utreds. Läs mer om barn som anhöriga i Stödmaterial för barnrättsperspektivet inom socialtjänsten.¹

Goda exempel på stöd till anhöriga

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning

Stadsdelsförvaltningen har sökt och beviljats medel från stadens sociala investeringsfond i syfte att utveckla stödet till anhöriga för målgrupperna som avses i detta kunskapsstöd. En samordnare och

¹ Stockholms stad (2021). Stödmaterial för barnrättsperspektivet inom socialtjänsten. Stockholm: socialförvaltningen

två anhörigstödjare ingår i gruppen och arbetet har pågått sedan 2020. Medarbetarna behärskar ett flertal olika språk och har även egna erfarenheter av att vara anhörig, vilket lyfts som en framgångsfaktor. Ytterligare framgångsfaktorer är att medarbetarna sammantaget har flera års erfarenhet av målgruppen, av att ha arbetat inom kriminalvård, socialtjänst, akutpsykiatri, rättspsykiatri, behandlingshem, med frågor som rör VBE, hedersrelaterat våld och förebyggande arbete. Medarbetarna erbjuder MI-samtal, påverkansprogram med fokus på kriminella tankemönster, Community Reinforcement Approach (CRA), Community Reinforcement and Family Training (CRAFT) och systemteoretiska interventioner (familjesamtal). Dessutom erbjuds möjlighet för anhöriga att vara anonyma samt att kommunicera via en chattfunktion. Vidare erbjuds medarbetarna möjlighet att kunna arbeta flexibelt och till exempel kunna erbjuda råd- och stödsamtal i den anhöriges hem eller andra ställen än på socialtjänstkontoret om det önskas av den anhörige.

I stadsdelsförvaltningens projekt ingår att arbeta med informationsspridning kring de stödinsatser som erbjuds såväl internt som externt, som t.ex. till kollegor i stadsdelsförvaltningen inklusive fältverksamheten, skolor och polisen. Arbetet sker även uppsökande i syfte att motivera till stöd. Anhörigstödjarna erbjuder fem strukturerade samtal som skattas enligt ORS (Outcome Rating Scale), som är en standardiserad bedömningsmetod utformad för att i terapeutisk behandling mäta förändring i klientens mående². En del av stödet handlar också om att ge praktiskt och informativt stöd, hantera akuta kriser som uppstått samt att slussa vidare till andra stödinsatser. Efter dessa samtal erbjuds de anhöriga att ingå i cirkelträffar med andra anhöriga för att möjliggöra erfarenhetsutbyte. Erfarenheter från projektet visar på att samtalen bidrar till att bygga broar till och öka förtroende för socialtjänsten. Tät samverkan med SIG-lotsar i stadsdelsförvaltningen ser anhörigstödjarna som en viktig del i arbetet liksom vikten av att sprida kunskap om arbetet inom den egna organisationen och att få tydligt mandat från ledningen.

Skärholmens stadsdelsförvaltning

Inom stadsdelsförvaltningens öppenvård arbetar behandlare som ger råd och stöd till anhöriga för målgrupperna som avses i detta kunskapsstöd. Behandlare har även erbjudit krisstöd i samband med skjutningar till personer som bevittnat händelsen. Samtalen handlar om det som oroar den anhörige. Vid behov hänvisas den anhörige

² [ORS – Skattnings av förändring - Socialstyrelsen](#)

till exempelvis första linjens psykiatri. Framgångsfaktorer som uppmärksamhets är tät och snabb samverkan mellan mottagningsgruppen och öppenvården samt hög beredskap vid allvarliga händelser eller skjutningar. Stadsdelsförvaltningen har arbetat med informationsspridning av broschyrer på medborgarkontor och deltagit i olika workshops kring ämnet. Tydlig information om vilket anhörigstöd som kan erbjudas ges vid första mötet i syfte att den anhörige inte ska få fel förväntningar. Antalet samtal rör sig mellan tre till fem samtal och man gör en bedömning om stödet kan ges inom ramen för råd och stöd.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

Arbetet med stöd till anhöriga för målgrupperna som avses i detta stödmaterial erbjuds av öppenvården som är organiserad inom stadsdelsförvaltningens behandlingsenhet där även råd och stöd till anhöriga till personer med missbruk och beroende ingår. SIG-verksamheten har uppmärksammat behov av stöd till oroliga anhöriga vars vuxna söner eller döttrar är omotiverade att förändra en destruktiv livssituation. Det kan också handla om att anhöriga ibland inte har insikt om vad deras barn eller tonåringar har varit med om och därför har behov av stöd i form av hjälp till kontroll över sin vardag och att sätta upp regler för vad som gäller i deras hem. Tät samverkan mellan SIG -verksamheten och stadsdelsförvaltningens behandlingsenhet är avgörande. Medarbetarna har god kännedom om den lokala lägesbilden, erfarenhet av målgruppen och kunskap om kriminalitet, VBE, socialtjänst, behandlingsarbete och behärskar ett flertal olika språk. En annan framgångsfaktor som lyfts av chefer inom båda verksamheterna är att stödet ges som service och bidrar till att bygga broar till och öka förtroende för socialtjänsten som helhet. Relationsskapande och tillitsbaserat förhållningssätt är ytterligare framgångsfaktorer som lyft fram i kontakten med anhöriga.

Stödet består av två ben; dels en gruppverksamhet, dels enskilda råd- och stödsamtal. I gruppverksamheten erbjuds stöd utifrån CRAFT metoden där anhöriga lär sig gränssättning och att sätta riktmärken för sig själv, till exempel vad den anhörige vill med sitt liv. Anhöriga som ingår i gruppen har liknande upplevelser vare sig de har erfarenheter av att leva i närhet av personer i kriminalitet eller i missbruk. Stödsamtalen syftar till att stötta anhöriga att sköta kontakten med sina barn eller unga under tiden de är frihetsberövade. Det har också förekommit att anhöriga har blivit utsatta för hot från kriminella nätverk där anhöriga behöver stöd i att byta boende och få skydd. Stadsdelsförvaltningens behandlingsenhet erbjuder även enskilda stödsamtal till vissa

anhöriga. Det har handlat om anhöriga till unga/unga vuxna som lever i allvarlig kriminalitet med långa fängelsestraff.

Stadsdelsförvaltningen har en särskild rutin vid allvarliga händelser som aktiveras vid varje skjutning. Varje gång det är skjutningar är medarbetarna inom SIG, tillsammans med fältarbetarna, ute i området och arbetar uppsökande i syfte att motivera till stöd från socialtjänstens olika verksamheter. Uppdraget vid krissituationer är att slussa anhöriga vidare för stöd i sin sorg exempelvis via första linjens psykiatri samt att ge praktiskt och informativt stöd.

Rinkeby- Kista stadsdelsförvaltning

Stadsdelsförvaltningen har valt att ha ett flexibelt förhållningssätt till hur ingången till stödet kan och ska se ut. Ansvarig för att det ska finnas en ingång är ledningen för avdelningen för individ och familj. När det gäller erfarenheter av stöd till anhöriga till personer med koppling till VBE har personerna själva tagit kontakt med någon av mottagningsenheterna och önskat stöd. Utifrån den individuella situationen sätts ett första möte upp med lämpliga medarbetare. Den anhöriga kan till exempel behöva information om socialtjänstens möjlighet att ge stöd till personer med koppling till VBE, eller om vad som kommer att hända med barn och vårdnadsförhållanden om anhöriga förväntas återvända från krigsdrabbade områden med barn. I den initiala kontakten har biträdande enhetschefer för barnenheten, familj-och mottagningsenheten samt SIG träffat anhöriga för utforskande samtal. När det finns behov av mer djupgående och pågående stöd för dessa anhöriga samråder medarbetare från olika enheter var bäst det stödet kan utföras. En möjlighet är regionens första linjesamtal på vårdcentral eller den stadsövergripande behandlingsenheten vid socialförvaltningen.

Enskilda anhöriga till personer med kriminell livsstil som behöver stöd uppmanas till att ta kontakt med sociala insatsgrupper för vuxna genom informationskampanjer och marknadsföring i lokalsamhället. I Järva anordnas det också föräldraträffar av de två Järvastadsdelarna, tillsammans med utbildningsförvaltningen och lokalpolisområdet. Ett antal sådana har anordnats i anslutning till skjutningar men det senaste året också i mer organiserad form. En överenskommelse mellan samverkanspartners om hur föräldramöten ska organiseras har precis tagits fram och kommer ingå i den strategiska gruppen för Nyrekrytering som är organiserad under den lokala samverkansöverenskommelsen med polisen i Järva.

Efter skjutningar får avdelningschef för individ och familj, när så är möjligt, information om offer och förövare för att snarast kunna uppsöka de familjer och anhöriga som drabbats.

Stadsdelsförvaltningen har valt att ha en stor flexibilitet om vilken enhet eller vilka medarbetare som kan och ska utföra det uppsökande arbetet. Finns det redan etablerad kontakt på någon av stadsdelsförvaltningens enheter, detta kan också innefatta andra avdelningar på förvaltningen, kan det beslutas att den redan etablerade kontakten är den som är bäst lämpad att ta initial kontakt. Om etablerad kontakt inte finns tar biträdande enhetschef för SIG vuxna den första kontakten. Rutinen är att ta kontakt med anhöriga och erbjuda ett hembesök för att beklaga sorgen och berätta om det stöd stadsdelsförvaltningen eller andra aktörer kan erbjuda.

Mammakraft i Malmö stad

Tillsammans med olika organisationer och studieförbund startade Malmö stad projektet Mammakraft, som är en kurs för mammor som vill träffa andra mammor som har barn över 10 år. Kursen riktar sig till mammor som är oroliga för att deras barn ska dras in i kriminalitet, våldsbejakande extremism eller andra normbrytande beteenden. Det viktigaste syftet med Mammakraft är att mammorna ska kunna dela sina bekymmer, känna att det finns andra mammor i samma situation och få stöd och kraft från varandra. Antalet deltagare ska vara minst tio mammor per grupp. Vid varje tillfälle kommer det vara en föreläsare som berättar om hur olika saker fungerar i Malmö stad. Målet är att deltagarna ska känna sig trygga som föräldrar, främja en positiv ungdomsutveckling i Malmö och att deltagarna ska veta var de kan få hjälp om det skulle behövas. Idéen är inspirerad av ett internationellt koncept som heter Women without borders – mother schools. Mammakraft är ett samarbete mellan Malmö stad och ett antal föreningar, studieförbund och andra organisationer verksamma i Malmö³.

Trygga Föräldrar i Örebro kommun

Trygga föräldrar startade 2016 och är ett föräldraskapsstödsprogram utvecklat av Örebro kommun. Det riktar sig till föräldrar med utländsk bakgrund som lever i social utsatthet och har oro för att deras barn 12–18 år, kommer att dras till miljöer med droger, kriminalitet eller våldsbejakande extremism.

Programmet har sin grund i forskningen om risk- och skyddsfaktorer. Trygga föräldrar erbjuder stöd till dessa föräldrar genom att bygga på skyddsfaktorer och stärka föräldrar i deras föräldraskap genom fokus på självtillit och föräldrabarnkommunikation. I programmet betonas att det alltid är den vuxnes ansvar att lyssna in och försöka förstå barnens och ungdomarnas behov. Trygga föräldrar tar upp föräldrars viktiga roll

³ [Mammakraft – kurs för föräldrar - Malmö stad \(malmo.se\)](https://www.malmo.se/mammakraft)

genom sin nära anknytning till sina barn. En stor del av programmet handlar också om att få möta andra föräldrar och diskutera utmaningar i föräldraskapet. Vid flera tillfällen under programmet betonas hur viktigt det är att vara en förebild för sitt barn och vad det innebär. Programmet ger kunskap om barns utveckling och försöker skapa förståelse för barns behov av samhörighet och självständighet i olika åldrar samt att ställa realistiska förväntningar på sina barn.

Trygga föräldrar erbjuds till föräldrar som känner att de håller på att förlora kommunikationen med sitt barn och därmed också vetskapen i vilka miljöer barnet befinner sig i. Trygga föräldrar består av nio tillfällen. De nio teman som ingår i Trygga föräldrar är föräldrars viktiga roll att skapa trygghet i familjen, självkänsla och empati, identitet och självtillit i föräldraskapet, barns utveckling och livslång anknytning, risk- och skyddsfaktorer, god kommunikation – samtala och lyssna, familjen – en viktig skyddsfaktor, demokrati i familj och samhälle, freden börjar i hemmet⁴.

Polisens anhörigstöd

Family Liaison Officer (FLO) är en utredare som polisen kan sätta in vid svåra utredningar kring grova våldsbrott som exempelvis mord eller mordförsök. Arbetssättet påbörjades 2017 och FLO-utredaren fungerar som en länk till relationskretsen kring offret eller till personen-/erna som utsatts för brottet. En FLO-utredare ska både stötta anhöriga till ett brottsoffer samt bygga ett förtroende som kan bidra till att föra utredningen framåt. Anhörigstödsarbetet drivs strukturerat vilket ger bättre förutsättningar att föra polisens utredning framåt och leda till rättegång. FLO kan svara på frågor, stödja anhöriga och vid behov även slussa till annat stöd.⁵

Rädda barnens orostelefon om radikaliserings

Orostelefonen vänder sig till anhöriga som behöver stöd då de är oroliga för att någon i deras närhet håller på att radikaliseras och till individer som själva befinner sig i en miljö som de vill lämna. Även aktiva inom civilsamhället (såsom idrottsrörelsen, kulturföreningar eller trossamfund) kan ringa till orostelefonen.

Funktioner inom orostelefonen.

- Samtalsstödjare
- Rådgivning
- Case manager (socionom) och psykolog
- Kommunikatör

⁴ [Föräldrakurser - orebro.se](https://www.orebro.se/foraldraskurser)

⁵ Sofia Henriksson, verksamhetsutvecklare på Utvecklingscentrum Stockholm, Nationella Operativa Avdelningen, Polismyndigheten

- Verksamhetsansvarig

Kontaktuppgifter till externt anhörigstöd

Nedan följer aktuella länkar till olika typer av anhörigstöd som medarbetaren inom socialtjänsten kan kontakta för att få mer information om vilket stöd som erbjuds.

Aleris Psykiatri Trauma och stress

[Aleris Psykiatri Trauma och stress | Aleris](#)

Brottsofferjouren

www.brottsofferjouren.se

Brottsoffermyndigheten

www.brottsoffermyndigheten.se

Barn, unga och föräldrar med föräldrar/familjemedlem i fängelse, Bufff

www.bufff.nu

Capio Centrum för stress och trauma

[Capio Centrum för stress och trauma, Södermalm - 1177 Vårdguiden](#)

Fryshusets anhörigstöd

www.fryshuset.se/verksamhet/exit/anhorig/

Föreningen anhörig till en gärningsman, FATEG

www.fateg.se

Jourhavande kompis, Röda Korset

www.rkuf.se/fa-hjalp/Jourhavande-kompis/

Jourhavande medmänniska, tfn: 08-702 16 80

www.jourhavande-medmanniska.se

Nationellt kompetenscentrum anhöriga

www.anhoriga.se

Passus, Fryshuset

[Anhörig \(fryshuset.se\)](http://Anhorig(fryshuset.se))

Riksorganisationen för anhöriga till våldsdödade

www.rav.se

Rädda barnen, orostelefonen om radikaliserings

[Orostelefonen om radikaliserings - Rädda Barnen \(raddabarnen.se\)](http://Orostelefonen.om.radikaliserings-RaddaBarnen.raddabarnen.se)

Svenska kyrkan, akut samtals- och krisstöd via tfn, e-post eller chatt
med jourhavande präst eller själavårdssamtal

www.svenskakyrkan.se/samtalsstod

Kontakta din vårdcentral för samtal med kurator eller psykolog

www.1177.se

Referenser

Stockholms stad (2020). Stockholm stads program för stöd till anhöriga 2021-2024. Stockholm: Socialförvaltningen och Äldreförvaltningen

Stockholms stads handlingsplan för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare 2019- 2022

Stockholms stad (2021). Stödmaterial för barnrättsperspektivet inom socialtjänsten. Stockholm: socialförvaltningen

socialstyrelsen.se ORS- skattning av förändring

malmo.se Mammakraft-kurs för föräldrar

orebro.se Föräldrakurser

Sofia Henriksson, verksamhetsutvecklare på Utvecklingscentrum Stockholm, Nationella Operativa Avdelningen, Polismyndigheten